

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "B1" SKUNDO**

2022 m. gruodžio d. Nr. S- (7-147/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Jurgitos Narkevičiūtės, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo UAB "B1" (toliau – Pareiškėja) 2022-10-10 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2022-09-26 sprendimo Nr. (21.222)500-358 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovas G. T. ir Inspekcijos atstovė S. P. dalyvavo Komisijos 2022-11-08 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja 2022-10-10 skunde nurodo, jog Inspekcija nuo 2022 m. liepos mėn. vykdė jos patikrinimą dėl 2019-07-22 kitoje Europos Sąjungos (ES) valstybėje įsigyto automobilio (duomenys neskelbtini). Pareiškėja savo apskaitoje šį įsigytą automobilį buvo apskaičiusi kaip prekę, skirtą perpardavimui, todėl pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) nuo šio automobilio turėjo būti deklaruotas ir sumokėtas automobilio pardavimo metu.

Pasak skundo, telefoninio pokalbio metu Inspekcijos inspektorė paragino Pareiškėjos vadovą pripažinti įsigytą automobilį kaip įmonės turtą ir patikslinti 2019 m. liepos mėn. PVM deklaraciją, pateikiant deklaracijoje duomenis apie papildomai privalomą sumokėti 3 885 Eur PVM. Vadovaudamasis ekonomiškumo ir geranoriškumo principais bei siekdamas greičiau išspręsti galimai kylantį mokestinį ginčą, Pareiškėjos vadovas sutiko su žodžiu pateiktu pasiūlymu patikslinti 2019 m. liepos mėn. PVM deklaraciją. Minėta PVM deklaracija buvo patikslinta 2022-08-19. Po kelių dienų Pareiškėjos apskaitos kortelėje atsirado įrašas apie papildomai priskaičiuotus 697,84 Eur delspinigius. Patarus tai pačiai inspektorei, Pareiškėja 2022-08-31 pateikė Inspekcijai prašymą atleisti nuo priskaičiuotų delspinigių. 2022-09-13 Pareiškėja geranoriškai sumokėjo visą po PVM deklaracijos patikslinimo atsiradusią 3 885 Eur mokestinę nepriemoką.

Skunde pažymima, kad Pareiškėja savo veiklos metu visada elgėsi kaip sąžiningas ūkio subjektas, visada laiku vykdantis savo mokestines prievolės. Pareiškėja atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, nurodytus Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 40¹ straipsnyje. Atkreipiamas dėmesys į tai, jog laikotarpiu nuo 2019 iki 2021 m. Pareiškėja kas pusmetį pateikdavo prašymus sugrąžinti jai PVM permoką. Inspekcija reguliariai atlikdavo kontrolinius patikrinimo veiksmus prieš grąžindama PVM permoką, taip pat ir dėl minimo automobilio. Pareiškėja pateikdavo atsakymus ir reikiamus dokumentus. Jokių papildomų klausimų nekildavo ir PVM permoka būdavo grąžinama. Jokių pastabų iš Inspekcijos dėl PVM nuo automobilio (duomenys neskelbtini) nebuvo gauta ir įmonės išregistravimo iš PVM mokėtojų registro 2021 m. rugsėjo mėn. metu.

Šiuo atveju, pasak skundo, nėra jokio kvalifikuotos institucijos ar Inspekcijos specialisto atlikto tyrimo, po kurio būtų priimtas atitinkamas juridinę galią turintis sprendimas, išdėstant tyrimo metu nustatytus faktus bei argumentus, kuriuos galima būtų ginčyti įstatymų nustatyta tvarka, jog Pareiškėja neteisingai apskaitė įsigytą automobilį kaip prekę, skirtą perpardavimui, ir privalėjo jį vertinti kaip įmonės įsigytą turtą, atitinkamai įforminant šį sandorį ir sumokant nuo įsigyto automobilio 3 885 Eur PVM. Yra tik geranoriškas ir savarankiškas Pareiškėjos 2019 m. liepos mėn. PVM deklaracijos patikslinimas, po kurio įmonė pati savarankiškai 2022-09-13 sumokėjo atsiradusią 3 885 Eur mokesstinę prievolę. Todėl skundžiamame sprendime esantis teiginys, kad „Pareiškėja ištaisė mokesčių administratoriaus nustatytus PVM deklaravimo ir mokėjimo trūkumus“, nėra visiškai tikslus. Pareiškėja tiesiog atsižvelgė į patikrinimą atliekančios inspektorės žodinį pasiūlymą patikslinti 2019 m. liepos mėn. PVM deklaraciją. Šis sprendimas nebuvo grindžiamas detaliai atlikto mokesstinės situacijos tyrimo metu nustatytomis aplinkybėmis nei iš vienos, nei iš kitos pusės.

Todėl, pasak Pareiškėjos, šiuo atveju galima konstatuoti, jog nėra jos kaltės dėl pavėluoto PVM deklaravimo nuo įsigyto automobilio, nes nėra paties juridinio fakto, įrodančio ir nustatančio, jog šis PVM deklaravimas turėjo būti atliktas būtent 2019 m. liepos mėn. laikotarpyje. Pareiškėja neatsisakė savo teiginio, jog įsigijo automobilį kaip prekę ir tai nebuvo paneigta kitais įstatymu numatytais leistiniais būdais. Dėl tos pačios priežasties, Pareiškėjos tvirtinimu, negalima teigti, kad ji atliko įstatymo nuostatas pažeidžiančią veiklą. Taip pat nebuvo padaryta ir žala biudžetui. Inspekcijos sprendimo priėmimo dieną (2022-09-26) Pareiškėja buvo įvykdžiusi visas prievoles biudžetui bei buvo pateikusi prašymą mokesčių administratoriui dėl atleidimo nuo delspinigių.

Mokesčių administratorius viešai jo tinklapyje patalpintoje konsultacinėje medžiagoje pateikia informaciją apie tai, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo delspinigių: jeigu įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; jeigu įstatymo nuostatas pažeidžiančia veikla nepadarė žalos biudžetui.

Pareiškėja nurodo mananti, jog buvo ir yra pagrindas atleisti ją nuo priskaičiuotų 697,84 Eur delspinigių, todėl vadovaudamasi MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, prašo panaikinti Inspekcijos Sprendimą ir priimti sprendimą atleisti Pareiškėją nuo priskaičiuotų 697,84 Eur delspinigių mokėjimo.

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 100 straipsnio 1 dalimi ir 141 straipsnio 1 dalies 1–4 punktais, Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 (2012-10-01 įsakymo Nr. VA-89 redakcija) patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių (toliau – Taisyklės) 7 punktu, išnagrinėjusi Pareiškėjos 2022-08-30 prašymą dėl atleidimo nuo priskaičiuotų 680,29 Eur delspinigių (toliau – Prašymas), ginčijamam sprendimu nusprendė neatleisti Pareiškėjos nuo 697,84 Eur PVM delspinigių už laikotarpį nuo 2019-08-26 iki 2022-09-13.

Inspekcijos Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (toliau – MAIS) duomenimis, Pareiškėja 2022-09-19 (prašymo nagrinėjimo dieną, delspinigiai užregistruoti iki 2022-09-19, apskaičiuotų, bet neužregistruotų delspinigių nėra) valstybės biudžetui skolinga 697,84 Eur PVM delspinigių, turi nesugretintą 0,79 Eur sumą.

Inspekcija 2022-08-30 gavo Pareiškėjos Prašymą, kuriame ši nurodė, kad Klaipėdos apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Klaipėdos AVMI) 2022 m. liepos mėn. pradėjo patikrinimą PVM srityje dėl 2019-07-22 kitoje ES šalyje įsigyto automobilio (duomenys neskelbtini). Šis automobilis Pareiškėjos apskaitoje buvo registruotas kaip prekė, skirta perparduoti. Dėl PVM deklaravimo buvo konsultuotasi Inspekcijos konsultacijų telefonu ir konsultantas patvirtino, kad PVM turės būti sumokėtas, kai automobilis bus parduotas. Aplinkybę, kad dėl susiklosčiusios nepalankios pandeminės situacijos automobilio parduoti nepavyko, Pareiškėja vertina kaip *force majeure* arba nenugalimą veiką, kurios numatyti ir kontroliuoti Pareiškėja negalėjo. Atliekamo patikrinimo metu įvertinus, kad Pareiškėja minėtą automobilį naudojo savo veikloje, Pareiškėja, vadovaudamasi ekonomiškumo, geranoriškumo principais bei siekdama išspręsti galimai kylantį mokesstinį ginčą, sutiko patikslinti 2019 m. liepos mėn.

deklaraciją, pateikdama duomenis apie papildomai privalomą sumokėti 3 885 Eur PVM sumą. Pareiškėja nurodė, kad 2022-08-29 elektroniniu būdu pateikė prašymą 3 metų laikotarpiui išdėstyti 4 565,29 Eur sumą. Pareiškėja atkreipė dėmesį į tai, kad iki šiol tinkamai vykdė savo mokesčines prievole, elgėsi kaip sąžiningas ūkio subjektas. Teigia, kad minėtu atveju nebuvo padaryta žala biudžetui. Taip pat Pareiškėja pabrėžė, kad nebuvo kalta dėl pažeidimo, nes veika nebuvo padaryta tyčia ar dėl neatsargumo, o pažeidimas įvykdytas negalint kaip prekės parduoti automobilio dėl pasireiškusių nenugalimos veikos apraiškų. Nurodžiusi šias aplinkybes, Pareiškėja paprašė atleisti nuo papildomai apskaičiuotų delspinigių. Kitų atleidimo nuo delspinigių pagrindų Pareiškėja nenurodė.

Pasak Inspekcijos, prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Pareiškėja 2019-08-23 pateikė pirminę PVM deklaraciją už 2019 m. liepos mėn. mokesčinį laikotarpį (forma FR0600), kurioje deklaravo 469 Eur iš biudžeto gražintiną PVM sumą. Aktualioje 2022-08-19 pateiktoje deklaracijoje deklaruota į biudžetą mokėtina 3 416 Eur PVM suma. Pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 85 straipsnio 1 dalies ir 90 straipsnio 1 dalies nuostatas, jeigu mokesčinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo, mokesčio laikotarpio PVM deklaracija turi būti pateikta, o apskaičiuota mokėtina į biudžetą PVM suma sumokėta ne vėliau kaip iki kito mėnesio 25 dienos. Prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad 3 885 Eur (469+3 416) PVM suma į valstybės biudžetą sumokėta 2022-09-13.

Inspekcija Sprendime cituoja MAĮ 81 straipsnio 1 dalies, delspinigių skaičiavimą reglamentuojančio MAĮ 96 straipsnio 1 dalies nuostatas ir tvirtina, kad Prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad mokesčinė prievolė PVM srityje už 2019 metų liepos mėn. mokesčinį laikotarpį atlikta pavėluotai, todėl Pareiškėjai pagrįstai apskaičiuota 697,84 Eur PVM delspinigių suma.

Inspekcija Sprendime cituoja MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus atleidimo nuo delspinigių pagrindus. Pažymi, kad MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 2 punktą taikomas specialiais atvejais, kai Lietuvos Respublikos Seimas specialiajame mokesčių įstatyme nustato atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies specialią tvarką ir sąlygas. Prašymo nagrinėjimo metu nustatytos aplinkybės neatitinka aukščiau minėto teisės akto reikalavimų, todėl, pasak Sprendimo, MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos netaikytinos.

Pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Pareiškėjos veiksmai, Inspekcijos tvirtinimu, neatitiko mokesčių įstatymų nuostatų, nes mokesčinė prievolė PVM srityje nebuvo atlikta teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka. Pareiškėja ištaisė mokesčių administratoriaus nustatytus PVM deklaravimo ir mokėjimo trūkumus. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Sprendime konstatuota, jog Pareiškėja, mokesčių įstatymų nustatytu terminu tinkamai neatlikusi mokesčių prievolių PVM srityje, yra kalta dėl padaryto pažeidimo, todėl atleisti Pareiškėją nuo 697,84 Eur PVM delspinigių pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nesant jos kaltės, nėra pagrindo.

Pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Siekiant pripažinti, ar nagrinėjamu atveju galima taikyti atleidimo nuo delspinigių pagrindą, svarbu nustatyti, ar aplinkybė, dėl kurios mokesčių mokėtojas pažeidė mokesčių įstatymą, atitinka du konkrečius požymius: 1) ar minėta aplinkybė nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios; 2) ar mokesčių mokėtojas jos nenumatė ir negalėjo numatyti. Minėtomis aplinkybėmis pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis, nagrinėjamu atveju tokių aplinkybių nenustatyta.

Sprendime pažymima, kad siekiant taikyti *force majeure* kaip pagrindą atleisti nuo apskaičiuotų delspinigių, būtinas priežastinis ryšys tarp nenumatytų ir nekontroliuojamų aplinkybių bei Pareiškėjos negalėjimo įvykdyti mokesčių prievolių. Pareiškėjos Prašyme nurodyta aplinkybė, kad dėl nepalankios, turėjusios didelę neigiamą įtaką automobilių pardavimo rinkai pandeminės situacijos, nepavyko atlikti suplanuoto automobilio pardavimo sandorio, vertintina kaip Pareiškėjos ekonominės veiklos vykdymo rizika, o ne *force majeure* ar *cas fortuit* aplinkybės. Pareiškėjos minima pandeminė situacija galėjo turėti įtaką tam tikrų teisinių santykių

traktavimo ar apmokestinimo pasikeitimui, bet tikrai tiesiogiai neturėjo įtakos Pareiškėjos kaip juridinio asmens mokesčių įsipareigojimų nevykdymui / netinkamam vykdymui (pavėluotam PVM deklaravimui ir mokėjimui). Todėl nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, kai nepadaroma žala biudžetui. Pasak Sprendimo, nagrinėjamu atveju žala biudžetui padaryta, nes Pareiškėja įstatymų nustatyta tvarka ir terminais nesumokėjo PVM už 2019 m. liepos mėn. mokesčių laikotarpį todėl šiuo pagrindu ji negali būti atleidžiama nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Tvirtinama, jog Sprendimo priėmimo metu nenustatyta, kad Pareiškėja pažeidė mokesčių įstatymus suklaidinta mokesčių administratoriaus klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo bei mokesčių administratoriaus raštu suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatos nagrinėjamu atveju netaikytinos ir Pareiškėja neatleistina nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Pareiškėja yra juridinis asmuo, todėl taikyti MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 4 punkto, 113 straipsnio 1 dalies 3 punkto, Taisyklių 7.3 papunkčio nuostatų, įtvirtinančių pagrindą atleisti nuo delspinigių, kai juos išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, Inspekcija nurodo neturi juridinės teisės, todėl šių punktų nuostatos Pareiškėjai netaikytinos.

Remiantis aukščiau išdėstyta, Sprendime konstatuojama, jog nustatytos aplinkybės neatitinka MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje bei 141 straipsnio 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, todėl Pareiškėja neatleistina nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Iš Pareiškėjos skundui nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, kad ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo Pareiškėja buvo neatleista nuo PVM delspinigių mokėjimo, nes mokesčių administratorius Sprendime laikėsi pozicijos, kad Pareiškėja neatitiko MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje nurodytų atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindų.

Tuo tarpu Pareiškėja, remdamasi skunde nurodomomis aplinkybėmis, susijusiomis su PVM deklaracijos už 2019 m. liepos mėnesį pateikimu bei jos tikslinimu, dėl ko Pareiškėjai atsirado mokesstinė prievolė sumokėti į biudžetą bendrą 3 885 Eur PVM sumą (kurią sudaro patikslintoje PVM deklaracijoje deklaruota mokėtina 3 416 Eur PVM suma už 2019 m. liepos mėn. ir pirminėje PVM deklaracijoje už 2019 m. liepos mėn. deklaruota 469 Eur grąžintina PVM suma, kuri buvo grąžinta Pareiškėjai), kuri buvo įvykdyta 2022-09-13, dėl ko Pareiškėjai, vadovaujantis MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 97 straipsnio 1 dalimi, 98 straipsnio 1 dalies 1 punktu, apskaičiuoti 697,84 Eur PVM delspinigiai už laikotarpį nuo 2019-08-26 iki 2022-09-13, prašo Komisijos Inspekcijos skundžiamą sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą: atleisti Pareiškėją nuo delspinigių mokėjimo.

Nors Inspekcija sprendime aptarė visus galimus MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje nustatytus atleidimo nuo delspinigių pagrindus, tačiau atsižvelgiant į tai, jog skunde Pareiškėja laikosi pozicijos, kad jos atžvilgiu gali būti taikomos MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų nuostatos, tai yra ji gali būti atleista nuo delspinigių mokėjimo dėl jos kaltės nebuvimo ir žalos biudžetui nepadarymo, Komisija sprendime pasisakys dėl šių atleidimo pagrindų taikymo galimybės Pareiškėjai, sprendime plačiau nepasisakydama dėl kitų, Inspekcijos sprendime aptartų atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindų.

Dėl MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindo taikymo galimybės

Iš byloje pateiktos informacijos nustatyta, jog Pareiškėja 2019 m. liepos mėn. ES valstybėje įsigijo automobilį (duomenys neskelbtini) ir 2019-08-23 pateiktos 2019 m. liepos mėn.

PVM deklaracijos 21 langelyje deklaravo 18 500 Eur iš ES įsigytų prekių apmokestinamąją vertę, deklaracijos 34 langelyje apskaičiavo iš ES įsigytų prekių 3 885 Eur pardavimo PVM ir šią sumą įtraukė į bendrą atskaitomą PVM sumą, ko pasekoje buvo deklaruota grąžintina 469 Eur PVM suma. Iš pirminėje deklaracijoje deklaruotų duomenų ir Pareiškėjos skunde Komisijai bei kituose dokumentuose nurodomos informacijos, matyti, kad nepaisant PVMĮ 62 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytos PVM atskaitos lengviesiems automobilineis ribojimo, Pareiškėja pirminėje PVM deklaracijoje už 2019 m. liepos mėn. naudojosi teise atskaityti už iš kitos ES valstybės įsigytą automobilį apskaičiuotą PVM, laikydamosi pozicijos, jog automobilis yra įsigytas kaip prekė, tai yra skirtas perpardavimui, tačiau jo parduoti nepavyko dėl pandeminės situacijos. Klaipėdos AVMI darbuotoja 2022 m. liepos mėnesį atliko Pareiškėjos stebėseną (Pareiškėjos mokestinis patikrinimas nebuvo atliekamas), kurios metu buvo suabejota 2019 m. liepos mėn. PVM deklaracijoje deklaruotų duomenų teisingumu. Todėl Pareiškėja, įvertinusi mokesčių administratoriaus pareigūnės jai suteiktą informaciją, 2022-08-19 pateikė patikslintą 2019 m. liepos mėn. PVM deklaraciją, kurioje neatskaitė už iš kitos ES valstybės įsigytą automobilį apskaičiuoto pardavimo PVM ir deklaravo mokėtiną 3 416 Eur PVM sumą. Nors pati Pareiškėja patikslino PVM deklaraciją, tačiau skunde Komisijai teigia, kad ji neatsisako savo pozicijos, kad pagrįstai automobilį buvo apskaičiavusi kaip prekę, taip pat po posėdžio pateikė informaciją apie tai, kad skelbimų svetainėje buvo įdėjusi automobilio pardavimo skelbimą (2019 m. rugpjūčio 22 d., kaina 30 999 Eur). Pasak Pareiškėjos atstovo, automobilis buvo pardavinėjamas iki 2020-08-08, o po to dėl pandemijos metus nebuvo pardavinėjamas, naujas skelbimas buvo patalpintas 2022-08-24. Šalia šių aplinkybių, Pareiškėja savo kaltės nebuvimą grindžia ir tuo, jog jos situacijoje nėra juridinio fakto (sprendimo), nustatančio ar įrodančio, jog Pareiškėja netinkamai deklaravo savo PVM prievolės pirminėje 2019 m. liepos mėn. PVM deklaracijoje.

Remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių ir baudų mokėjimo, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo.

Pagal MAĮ nuostatas už mokėtino į biudžetą mokesčio sumažinimą skiriamos sankcijos laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visuomet preziumuojama, t. y. laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčių mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai. LVAT 2011-03-28 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-364/2011 yra išaiškines, kad įstatymų leidėjas atleidimą nuo delspinigių (baudų) sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti, t. y. įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių ir / ar baudų teisine galimybe. Taigi, norint pritaikyti MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, pareiškėjas turi nurodyti bei patvirtinti tokias aplinkybes, kurias būtų galima pripažinti objektyviomis kliūtimis sumokėti mokesčius.

Pažymėtina, jog MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos teisės normos numato bendro pobūdžio atleidimo nuo delspinigių / baudos aplinkybes, kurias privalo įrodyti mokesčių mokėtojas ir jos yra vertinamojo pobūdžio dėl jų taikymo konkrečiam atvejui. Kaip ne sykį yra nurodęs LVAT savo praktikoje, tokiam vertinimui yra svarbūs mokesčius nustatantys teisės aktai, kuriuos pažeidė mokesčių mokėtojas ir pagal kuriuos buvo nustatyta prievolė sumokėti mokesčius. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant konkretaus mokesčių mokėtojo kaltės dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų klausimą MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai, kurie yra pakankami konstatuoti konkretaus mokesčio mokėtojo kaltės dėl konkretaus mokesčio įstatymo pažeidimo klausimą (LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011).

Pagal MAĮ 40 straipsnio 1 dalies 1 punktą mokesčių mokėtojas privalo laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę. Už savalaikį ir tinkamą mokesčių apskaičiavimą bei sumokėjimą, pirmiausia yra atsakingas pats mokesčių mokėtojas, kuris, atsižvelgdamas į teisės aktų reikalavimus, turi savarankiškai apskaičiuoti priklausančius mokėti mokesčius, užpildyti atitinkamas mokesčių deklaracijas ir mokesčių įstatymo ar jo pagrindu priimto poįstatyminio teisės

akto nustatytu terminu bei tvarka sumokėti mokesčius į biudžetą (MAĮ 40 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktai, 81 straipsnio 1 dalis).

MAĮ 66 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausantį mokėti mokesčių apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčių teisės aktuose numatytas išimtis. Pastebėjęs, kad mokesčiai buvo apskaičiuotas neteisingai, mokesčių mokėtojas jų perskaičiuoja. MAĮ 73 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad priklausančius mokėti mokesčius mokesčių mokėtojas deklaruoja savarankiškai, išskyrus tiesiogiai atitinkamų mokesčių įstatymuose nurodytus atvejus. Preziumuojama, kad mokesčio deklaracijoje nurodyti duomenys yra teisingi. Taigi MAĮ 66 ir 73 straipsniai įtvirtina, kad mokesčio deklaravimas – apskaičiavimas ir deklaracijos pateikimas yra savarankiškas mokesčio mokėtojo veiksmas, sukeltantis pasekmes pačiam mokesčių mokėtojui.

Nagrinėjamu atveju pati Pareiškėja 2022-08-19 pateikė 2019 m. liepos mėn. patikslintą PVM deklaraciją ir joje deklaravo atitinkamas 2019 m. liepos mėn. PVM prievoles, kurias įvykdė 2022-09-13, tai yra pavėluotai, pažeidžiant PVMĮ 85 straipsnio 1 dalies ir 90 straipsnio 1 dalies reikalavimus, nes PVM turėjo būti sumokėtas iki 2019 m. rugpjūčio 25 d. Todėl, Komisijos vertinimu, tai, jog pirminės PVM deklaracijos tikslinimo veiksmus atliko pati mokesčių mokėtoja, įvertinusi stebėjimo metu Klaipėdos AVMI išdėstytus pastebėjimus, mokesčių administratoriui savo veiksmų ir pozicijos dėl netinkamai užpildytos pirminės 2019 m. liepos mėn. neiforminus, kaip teigiama skunde, sprendimu ar kitu dokumentu, neeliminuoja Pareiškėjos kaltės dėl netinkamo mokesčių prievolių vykdymo, nes savarankiškai mokesčių mokėtojo pateikta deklaracija yra tas teisinę reikšmę turintis dokumentas, kuriuo remiantis mokesčių teisinių santykių dalyviui yra sukuriama teisė ir pareigos mokesčių teisinių santykių srityje (paprastai mokesčių mokėtojui sukuriama pareiga sumokėti atitinkamą mokesčių arba teisė susigrąžinti mokesčio permoką (sumokėtas per dideles mokesčio sumas). Todėl kritiškai vertintina Pareiškėjos pozicija pateikus patikslintą PVM deklaraciją ir pagal ją, nors ir pavėluotai, bet įvykdžius mokesčines prievoles, toliau skunde teigti, jog pirminė PVM deklaracija už 2019 m. liepos mėn. buvo užpildyta teisingai. Atsižvelgiant į tai, Komisijos vertinimu, Pareiškėjos skunde dėstoma pozicija, kad PVM prievolė už 2019 m. liepos mėnesį pirminėje deklaracijoje deklaruota teisingai, nepaneigia ir nesudaro pagrindo atleisti Pareiškėjos nuo įstatymo pagrindu kilusios pareigos sumokėti PVM delspinigius, kuri, kaip minėta, kilo pačios Pareiškėjos atliktų valinių veiksmų – patikslintos PVM deklaracijos už 2019 m. liepos mėn. pateikimo išdavoje.

Šiuo aspektu papildomai pažymėtina ir tai, jog PVMĮ 62 straipsnio 2 dalies 3 punktas įtvirtina tai, jog lengvųjų automobilių PVM atskaita yra apribota, išskyrus tam tikrus įstatymo leidėjo griežtai apibrėžtus automobilių naudojimo atvejus: nuomai, tiekimui, keleivių vežimo už atlygį paslaugoms teikti. Todėl mokesčių mokėtojas, siekiantis pasinaudoti įstatymo leidėjo suteiktomis išimtimis ir tai deklaruojantis PVM deklaracijoje, turi turėti pakankamus įrodymus, kurie pagrįstų realius ketinimus transporto priemonę panaudoti įstatymo leidėjo numatytais paskirčiais, suteikiančiais teisę atskaityti pirkimo PVM. Ginčo situacijoje, nors Pareiškėja (kuri įprastai nevykdė jokios su automobilių tiekimu, nuoma ar pan. veiklos, nes jos vykdoma veikla yra statybos ir remonto darbai) ir pateikė duomenis apie tai, jog maždaug po mėnesio nuo automobilio įsigijimo skelbimų svetainėje buvo patalpintas skelbimas apie automobilio pardavimą, tačiau iki mokesčių administratoriaus stebėsenos pradžios 2022 m. liepos mėn., automobilio tiekimo sandoris nebuvo įvykęs, motyvuojant Covid pandemijos situacija, nors pagal visuotinai žinomą informaciją Covid pandemija prasidėjo 2020 m. pradžioje, tai yra praėjus reikšmingam laikui nuo automobilio įsigijimo ir nurodomos jo pardavinėjimo pradžios, o laikotarpiu nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. 8 d. iki 2022 m. kovo mėn. skelbimai apie automobilio pardavinėjimą nebuvo talpinami apskritai. Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, Komisija sutinka su Inspekcijos pozicija, jog Pareiškėjos nurodytos aplinkybės nepagrindžia ir neįrodo pozicijos, kad ji nėra kalta dėl padaryto pažeidimo, tai yra pavėluoto PVM sumokėjimo, todėl atleisti ją nuo PVM delspinigių mokėjimo dėl kaltės nebuvimo nėra pagrindo.

Dėl MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindo taikymo galimybės

Komisijos nuomone, ginčo situacijoje nėra pagrindo pripažinti, kad Pareiškėja nepadarė žalos biudžetui (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktas), nes Pareiškėja įstatymų nustatyta tvarka ir terminais nesumokėjo PVM už 2019 m. liepos mėn. mokesčių laikotarpį, tai yra biudžetas nedisponavo pinigineis lėšomis, kurias pateikusi patikslintą PVM deklaraciją už 2019 m. liepos mėn., Pareiškėja sumokėjo 2022-09-13, todėl ir šiuo pagrindu ji negali būti atleidžiama nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi ir 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-09-26 sprendimą Nr. (21.222)500-358.

2. Neatleisti Pareiškėjos nuo 697,84 Eur PVM delspinigių mokėjimo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė